

УТВЪРЖДАВАМ:

Детелин Лунгонов

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБОЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ**

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи е приета на заседание на педагогическия съвет (протокол № 8/13.09.2021 г.) и е утвърдена със заповед № 539/14.09.2021 г. на директора на училището.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е разработена във връзка с осигуряването на ефективна подкрепа за личностно развитие на учениците и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи, и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

I. Анализ на предоставяното до момента образование на ученици от уязвими групи в училището

Нашето училище е Обединено училище, неспециализирано, общинско; иновативно.

В училището се обучават около 140 ученици от I до X клас и около 10 в подготвителна група.

Целодневна организация на учебния ден е създадена за 24 ученици от начален етап (сборна група) и за 24 ученици от прогимназиален етап (сборна група).

В училището се обучават 47 ученици със специални образователни потребности.

Учениците с различен етнически произход (ромски) са 70 % от общия брой на учениците.

Училищната общност е много добре функционираща – формиран е Обществен съвет, Ученически съвет, училището осъществява пълноценно сътрудничество с други училища, базово училище на висше училище.

Квалификацията на учителите е изведена като водещ училищен приоритет; прилагат се форми на наставничество на млади и новоназначени учители, както и на такива, които за известен период са били извън системата на училищното образование.

Училището развива активна дейност по европейски и международни проекти.

- Предприети до момента мерки и дейности от нас на училищно ниво за осигуряване на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвими групи са следните– осигурен е безплатен транспорт за учениците, осигурена безплатна закуска за учениците от начален етап и безплатен обяд за учениците оставащи на занималня. Осигурени са безплатни учебници по всички предмети за всички класове. Осигурени са безплатни ученически пособия. Осигурена е подходяща материална база за придобиване на практически умения по изучаваните специалности. Имаме на щат група разнородни специалисти за развиване на дейността по допълнителна подкрепа на деца със СОП. Имаме изграден кабинет с всички необходими условия и дидактични материали за учениците на допълнителна подкрепа. На територията на училището има достъп до безплатен интернет с оглед повишаване на информационната достъпност за учениците. Разполагаме с необходимите електронни устройства за обезпечаване на учебния процес в онлайн среда.

II. УЧИЛИЩНИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЛАГОПРИЯТНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА ЗА ВСИЧКИ УЧЕНИЦИ И ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

1. Създаване на благоприятна образователна среда и оказване на ефективна обща подкрепа на всички ученици в училището.

Съгласно § 1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование, „образователна среда“ е съвкупност от условия, фактори и елементи, гарантиращи ефективно протичане на образователния процес и активно взаимодействие на всички заинтересовани страни за постигане на устойчивост при функционирането на системата на предучилищното и училищното образование.

Благоприятната образователна среда и ефективната обща подкрепа свързват всички условия, мотивиращи и развиващи дейности и услуги, които представляват базисни грижи за физическото, психичното и социалното благополучие на децата и учениците.

Важни компоненти:

- Сигурност и безопасност; здравно обслужване.
- Съвременна и привлекателна МТБ, отговаряща на съвременните информационно-технологични реалности.
- Качествен образователен процес – интересно и полезно учебно съдържание, прагматична ориентация, пълноценна целодневна организация.
- Екипност в работата на педагогическите специалисти; класният ръководител – определяща фигура за създаване на общност и усещане за принадлежност; важни аспекти – грижа за децата/учениците; пълноценна комуникация с родителите; професионално общуване с учителите във връзка с образователните резултати на учениците, наличие на добра организационна култура, ефективно взаимодействие с ръководството на училището и при необходимост – участие в междунституционален диалог.

- Ефективно управление на обхвата, посещаемостта и движението на децата – пълноценно взаимодействие със семействата на децата и учениците, адекватна и ефективна вътрешноинституционална регламентация, системен контрол и администриране на посещаемостта.

- Система от извънкласни и извънучилищни дейности в съответствие с интересите и възможностите на децата и учениците – насърчаване и развитие на техните силни страни.

- Своевременно идентифициране на признаците на затруднения и изоставане в усвояването на образователното съдържание и риск от отпадане по образователни причини – „ранен учебен неуспех“.

- Осигуряване на педагогическа подкрепа за учениците в риск от страна на педагогическите специалисти и ръководството на образователната институция – условия и организация за преодоляване на затрудненията (внимателно отношение, индивидуален и диференциран подход, допълнителна работа; преодоляване на формализма при осъществяването на консултативните форми. Да се имат предвид видовете консултации за училищата, съгласно нормативната уредба: консултации по учебни предмети (чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО); консултации от учителите по различни учебни предмети в рамките на дейностите по самоподготовката на учениците (чл. 25, ал. 1, т. 7 и ал. 2 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование); допълнително обучение за ученици в начален етап, които не са усвоили компетентностите, определени в учебната програма за съответния клас (чл. 22, ал. 4 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците).

- Превенция/противодействие на училищния тормоз.

- Преодоляване на формализма в работата на училищни комисии.

- Успешно сътрудничество с институциите.

Осигуряване на ефективна **обща подкрепа** е важно условие за пълноценно включване на децата и учениците в живота на образователната институция. Тя включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване;
9. грижа за здравето;
10. осигуряване на общежитие;
11. поощряване с морални и материални награди;
12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните

затруднения;

14. логопедична работа.

Мерки/дейности за осигуряване на благоприятна образователна среда и оказване на ефективна обща подкрепа на всички ученици в училището	Срок	Отговорни лица
1. Обща подкрепа	Текущо през учебната година	Класни ръководители
2. Допълнителна подкрепа	Текущо през учебната година	Класни ръководители, психолог, ресурсен учител, логопед
3. Награди и поощрения на ученици	Текущо през учебната година	Класни ръководители

2. Предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи.

За постигане на адекватно планиране на мерки/дейности за предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи като **първа стъпка е идентифицирани учениците от училището, които имат обучителни затруднения и тези, които вече са на допълнителна подкрепа. Също така и ученици за, които имаме сведения, че живеят в рискова среда като:**

- **Липсваща семейна среда** – фактическо отсъствие на родители, отглеждане на децата от роднини, чиито грижи често не включват осигуряване присъствието на учениците в училище.
- **Непълноценна семейна среда** – формално децата имат родители, които обаче нямат родителски капацитет – трайно неработещи, в определени случаи – със заболявания, с криминални прояви и др. Децата нерядко са „инструмент“ за получаване на различни видове помощи и средства за препитаване на цялата фамилия. Образованието е периферна или липсваща ценност.
- **Децата не посещават училище, защото са включени във форми за препитание на семействата** – скитничество, просия, кражби, на определен етап и подтикване към по-сериозни криминална прояви, в т.ч. – проституция. Тези деца обикновено в краткото си пребиваване в училище имат симптоматични прояви – дребни кражби и присвояване на вещи от съученици и др. Нямат изградени представи за добро и лошо, ценностната им система е силно изкривена и присъствието им в училището ги кара да се чувстват дискомфортно.

- Деца, които попадат в неформални групи на **малолетни и непълнолетни лица с противообществени прояви** извън училище. Такива деца и младежи са в ситуация на сериозен риск не само от отпадане от образователната система, но и от криминализиране на прояви и действия.
- Деца от „нормални“ семейства с **интелектуални и поведенчески дефицити**. В част от случаите проблемите не се признават от родителите и не се търси необходимата допълнителна специализирана подкрепа и помощ. Като вариант се избира детето да не посещава училище, за да не бъде отхвърляно от останалите.
- Деца от семейства, които поради различни причини непрекъснато сменят местоживеенето си и буквално водят **номадски начин на живот**. В преобладаващата част от случаите това е причина детето да не посещава училище.
-
- Ученици със специални образователни потребности.
- Ученици с хронични заболявания.
- Ученици от етнически малцинства; ученици с различен майчин език от българския и т.н.

Мерки/дейности за предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи	Срок	Отговорни лица
Ученици в риск от отпадане от училище		
1. При констатиране на такъв риск	Текущ през учебната година	Класни ръководители
Ученици със специални образователни потребности		
1. Първоначални оценки	Начало на учебна година	Екип ЕПЛР
2. Оценки по заявка на класен ръководител	Текущ през учебната година	Екип ЕПЛР

III. МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВРЪЗКИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА (напр. с РУО, община, РДСП, ОЗД към ДСП, МКБППМН, ЦПО и др.)

Междуинституционалните срещи са по заявка на някоя от страните и при възникнала необходимост.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Резултатите са отчетени в документацията при съответните служители ангажирани с проблема.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Училищен бюджет и частно спонсорство.